

BIBLIOTECA DE
CULTURA POPULAR
VALERI SERRA I BOLDÚ

Novetat

Lluís Calvo i Calvo Tomàs Carreras i Artau o el tremp de l'etnologia catalana

Una minuciosa biografia de Tomàs Carreras i Artau (Girona 1879-Barcelona 1954), historiador de la filosofia catalana i hispana, impulsor de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya i una figura d'excepció de la cultura i de la ciència catalana contemporànies. Coedició amb l'Ajuntament de Bellpuig, amb la col·laboració del Departament de Cultura.

A la mateixa col·lecció:

M. Margarida Bassols i Puig, **Anàlisi pragmàtica de les endevinalles catalanes**
Belén Solé i Mauri, **Festa i ideologia a Lleida**
Maria de la Pau Janer, **Les rondalles del cicle de l'espòs transformat**
Mª Àngels Bonet i Galobart, **Etnobotànica a la Vall del Tenes**.

PUBLICATIONS DE L'ABADIA
DE MONTSERRAT

L'abat Oliba en els seus textos

JUNYENT i SUBIRÀ, Eduard.

Diplomatari i escrits literaris de l'abat i bisbe Oliba.

A cura d'Anscari M. Mundó.

Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 1992. 467 pàgines
(Memòries de la secció històrico-arqueològica, núm. 45).

La gestació d'aquesta obra ha estat llarga i difícil, tal com explica el Dr. Mundó en la introducció, però la personalitat de l'abat i bisbe Oliba bé s'ho mereixia.

Premiada per l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1948, va ser ampliada pel mateix Junyent i revisada pel pare Anselm Ma. Albareda, que ja n'havia escrit una biografia, i un equip de l'arxiu de Montserrat, encapçalat pel mateix Mundó, qui n'ha fet també una breu biografia, completat la bibliografia i confeccionat l'índex.

El *Diplomatari* està compost per 164 documents datats entre el 967 i 1064 i un apèndix de 70 documents en regest de les donacions de béns fetes al monestir de Ripoll durant l'abadiat d'Oliba a la comarca de Vic entre el 1004 i el 1044. En l'apartat d'obres literàries d'Oliba i escrits adreçats a ell es recullen 28 textos, i en el de textos i notícies referents a Oliba, 35, tots curiosament editats i amplament comentats.

Cal destacar els inventaris del tresor del culte del monestir de Ripoll a la mort dels abats Guidiscle (979), Sunifred (1008) i el mateix Oliba (1047), i de Pau, monjo sacristà (1066), i dels llibres de Ripoll en temps d'Oliba, on es palesa la riquesa d'aquell cenobi i l'empremta deixada per aquest abat que li donà justa fama universal.

Altres documents importants sobre els monestirs ripollesos són l'acta d'elecció d'Oliba com a abat l'any 1008, en la qual signen 64 monjos, la butlla de Sergi IV, en què són confirmats els béns del monestir (1011), o l'acta de la dedicació de la basílica (1032), en el comentari de la qual s'aclareix que només s'arrasà i construí de nou la part sobreposada a l'església consagrada el 977, i la butlla de supressió del monestir de monges de Sant Joan de les Abadesses donada pel papa Benet VIII al final del 1016 o principi del 1017.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
MEMÒRIES DE LA SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA. XLV

EDUARD JUNYENT I SUBIRÀ

DIPLOMATARI I ESCRITS LITERARIS
DE L'ABAT I BISBE OLIBA

A CURA D'ANSCARI M. MUNDÓ

BARCELONA
1992

La seva activitat constructora es plasmà en multitud d'esglésies de les terres gironines que consagrà personalment: Santa Maria de la Pinya (1022), Sant Martí d'Ogassa (1024), Sant Bartomeu del castell de Llaers (1025), el Catllar (sobre Ripoll, 1039), Estiula (?), i Planés (1046), o en la consagració de la qual participà (Sant Pere de Rodes, 1022), la Seu de Girona (dedicació, 1038) i Sant Miquel de Fluvià (fundació, 1045).

La seva activitat pacificadora també es plasmà en la resolució dels plet entre Ermesenda, comtessa de Barcelona, i Fúg, comte d'Empúries, per la via d'Ullastret, pels pasturatges entre els habitants d'Age i els de Pallerols (1027), i en l'eximent per part del comte Guillem de Besalú al monestir de Sant Pere d'aquesta població de les obligacions de l'host comtal.

Finalment, pel que fa a l'obra literària, destacaré el sermó per a la festa de Sant Narcís de Girona, escrit com tota l'altra obra en un llatí digne dels clàssics.

Tot plegat constitueix un corpus definitiu de l'obra d'aquesta figura senyera del segle XI català, que mitjançant les constitucions de Pau i Treva i la seva acció personal dotà les institucions religioses del país d'alguns mitjans jurídics, polítics, econòmics i culturals que els permetrien fer front al feudalisme naixent.

Joan Fort i Olivella